

Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 §:n kumoamisesta

Kunnanhallitus 22.06.2026 § 118
235/00.04.00/2026

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja

Valtiovarainministeriö pyytää 14.8.2026 mennessä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 29 §:n kumoamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että Kansaneläkelaitos laskuttaisi kunnan rahoitusosuuden perustoimeentulotuen kustannuksista kunnalta. Laskutus tapahtuisi kuukausittain, eikä rahoitusosuutta enää vähennettäisi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta.

Laskutusmenettelyyn siirryttäisiin vuoden 2029 alusta lukien.

Esitys liittyy hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan hallitus uudistaa perustoimeentulotuen kuntarahoituksen toteuttamista siten, että perustoimeentulotuen kustannukset on lähetettävä Kansaneläkelaitokselta kunnille läpinäkyvässä muodossa kuukausittaisena tiedonantona.

Kevään 2026 kehysriihessä hallitus päätti, että vuoden 2029 alusta siirrytään järjestelmään, jossa Kela laskuttaa kunnilta perustoimeentulotuen kuntaosuudet reaaliaikaisesti (2 kuukauden viive), nykyisen kahden vuoden viiveen sijaan.

Esityksen tavoitteena on tehdä perustoimeentulotuen kustannuksista kunnille läpinäkyvämpiä sekä yksinkertaistaa kunnan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmää.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Sonkajärven kunta päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Sonkajärven kunta kannattaa ehdotettua muutosta. Perustoimeentulotuen kuntaosuuksien laskuttaminen kunnilta reaaliaikaisesti ja niiden erottaminen valtionosuusjärjestelmästä selkiyttävät valtionosuusjärjestelmää ja lisäävät kuntien kustannusten läpinäkyvyyttä. Lisäksi kustannukset kohdistuvat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti oikealle tilikaudelle.

Päätös

Kunnanhallitus:

Sonkajärven kunta yksimielisesti päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon: Sonkajärven kunta kannattaa ehdotettua muutosta. Perustoimeentulotuen kuntaosuuksien laskuttaminen kunnilta reaaliaikaisesti ja niiden erottaminen valtionosuusjärjestelmästä selkiyttävät valtionosuusjärjestelmää ja lisäävät kuntien kustannusten läpinäkyvyyttä. Lisäksi kustannukset kohdistuvat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti oikealle tilikaudelle.
